

Wyciąg z dokumentu

„ Standardy Ochrony Wychowanków przed krzywdzeniem i przemocą”

w Bursie Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr1 w Krakowie.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje:

personel -wychowanek oraz zachowania niedozwolone wobec wychowanków:

1. Niedozwolone jest przejawianie wobec wychowanków jakichkolwiek zachowań przemocowych, naruszających ich prawa lub dobra osobiste zarówno w czasie ich przebywania na terenie placówki jak również poza jej terenem, a w szczególności zachowanie:
 - 1) narażające wychowanka na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - 2) naruszające godność wychowanka, nietykalność cielesną lub wolność, dyskryminujące dziecko ze względu na płeć, rodzinę lub miejsce pochodzenia, wyznanie, orientację seksualną czy poglądy polityczne, niepełnosprawność czy z jakichkolwiek innych powodów,
 - 3) powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym wychowanka, wywołujące cierpienia lub krzywdy moralne,
 - 4) ograniczające lub pozbawiające dziecko dostępu do zajęć, wyjść, imprez okolicznościowych lub świadczeń realizowanych na terenie bursy lub poza nią,
 - 5) istotnie naruszające jego prywatność lub wzbudzające w nim poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, stosowanych zarówno w formie jawnej lub ukrytej, bezpośredniej czy za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej,
 - 6) będących okazywaniem wobec wychowanka braku szacunku czy profesjonalizmu,
 - 7) polegających na używaniu wobec wychowanka wymagań lub treści nieadekwatnych do jego wieku lub sytuacji;
 - 8) ujawniających jakichkolwiek informacje o wychowanku osobom nieuprawnionym, w tym innym wychowankom, innym rodzicom, dotyczących wszystkich wrażliwych obszarów funkcjonowania dziecka w szczególności: jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, ekonomicznej, prawnej, czy wizerunku,
 - 9) będących przejawem przekraczania kompetencji wychowawcy w tym: nawiązywania relacji romantycznych lub seksualnych z wychowankami,
 - 10) sprzyjających demoralizacji wychowanków m.in. stosowania w obecności wychowanków wulgaryzmów, alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych lub udostępniania dzieciom wyrobów tytoniowych, alkoholu, narkotyków, lub innych środków psychoaktywnych,
 - 11) wskazujących na bezstronności wobec wychowanka w tym przyjmowania od niego lub jego rodziców pieniędzy czy innych prezentów lub sugerujących istnienie między personelem a wychowankiem jakichkolwiek relacji mogących być przyczyną nierównego traktowania dziecka lub czerpaniem korzyści osobistych z relacji z wychowankiem i/lub jego rodzicami,
 - 12) będących przekroczeniem nietykalności fizycznej dziecka lub jego seksualności m.in. dotykania wychowanka w sposób mogący być zinterpretowany przez niego lub innych za niewłaściwy lub nieprzystoity,
2. Pracownik bursy jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z wychowankami bursy i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec wychowanka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych wychowanków.
3. Każdy pracownik zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

4. W sytuacjach wymagających ewentualnych czynności pielęgnacyjnych, higienicznych wobec małoletniego wychowanka należy zadbać o to, aby w miarę możliwości asystowała inna osoba z bursy.
5. W uzasadnionych przypadkach związanych m.in. z udzielaniem pomocy przedmedycznej, pomocy choremu dziecku dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z wychowankiem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc wychowankowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a rodzic lub jego opiekun prawny wyrazi zgodę,
 - 2) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków,
 - 3) pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po bursie,
 - 4) udzielania doraźnej pomocy w przypadku choroby np. pomiar temperatury ciała, podania leku jeżeli rodzic lub prawny opiekun wyraził zgodę.
6. W przypadku konieczności rozmowy z wychowankiem na osobności lub potrzeby sprawdzenia stanu zdrowia dziecka pracownik wchodząc do pokoju powinien pozostawić uchylone drzwi i jeżeli jest to możliwe zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych. Można poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie.
7. Zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami obowiązują wszystkich pracowników bursy, a także stażystów, praktykantów, wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do niniejszych standardów.

Zasady bezpiecznych relacji między wychowankami, a w szczególności zachowania niedozwolone.

1. Na terenie Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 1 w relacjach między wychowankami obowiązuje zasada równości w swoich prawach. Każdy wychowanek bez względu na płeć, pochodzenie, wyznanie, status socjoekonomiczny, stan rodzinny czy orientację seksualną jest równy w swoich prawach. Zachowania wychowanków wobec siebie nie mogą naruszać obowiązujących przepisów prawnych.
2. Na terenie Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego pomiędzy wychowankami, zabronione są zachowania:
 - 1) narażające na niebezpieczeństwo utraty życia i/lub zdrowia w tym posiadanie, podawanie lub udostępnianie niedozwolonych substancji psychoaktywnych, alkoholu, nikotyny, dopalaczy itp.
 - 2) wszelkie przejawy przemocy fizycznej i seksualnej tj.:
 - a) bicie, popychanie, szarpanie, przypalanie, szturchanie, kopanie itp.
 - b) niszczenie przedmiotów należących do drugiego wychowanka,
 - c) przymuszanie do czynności o charakterze seksualnym,
 - d) zmuszanie do innego zachowania wbrew woli drugiego wychowanka,
 - e) wszelkie przejawy przemocy psychicznej tj: wyśmiewanie, poniżanie i ubliżanie (zarówno w formie kontaktu bezpośredniego jak i pośredniego),
 - f) grożenie, zastraszanie, szantażowanie,
 - g) izolowanie i wykluczanie z grupy.
3. Zabronione są wszelkie przejawy cyberprzemocy tj.:
 - 1) naruszanie dobrego imienia wychowanka z wykorzystaniem jego wizerunku w sieci oraz
 - 2) obraźliwe komentarze w sieci pod adresem współmieszkańca bursy,
 - 3) produkowanie lub udostępnianie innym za pomocą cyfrowych technologii zdjęć, filmów ośmieszających współmieszkańców lub wybranego kolegi/ koleżanki i publikowanie ich w sieci

- a także modyfikowanie treści z udziałem wychowanka w celu ośmieszenia go w tym państwie streaming),
- 4) podszywanie się za wychowanka w sieci i tworzenie treści w jego imieniu,
 - 5) nakłanianie innych użytkowników technologii cyfrowych do określonych działań na szkodę wychowanka np. wykluczania go z grupy, hejtowanie, udostępnianie szkalujących treści, wykorzystanie jego wizerunku (np. zdjęcia) w sieci bez zgody rodzica/ opiekuna prawnego.
4. Zabronione są każde inne działania naruszające prawa wychowanka lub jego dobra osobiste w szczególności:
- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - 2) naruszające jego godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - 3) powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u niego cierpienie lub krzywdę,
 - 4) istotnie naruszające jego prywatność lub wzbudzające w nim poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
5. W oddziaływaniach wychowawczych i profilaktycznych Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 1 uwzględnione są działania mające na celu rozwijanie postawy odrzucającej wszelkie formy agresji i przemocy, z uwzględnieniem diagnozowanych corocznie czynników ryzyka i czynników chroniących.
6. Pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni zawsze stanowczo i konsekwentnie reagują na każdy, nawet incydentalny przejaw agresji i przemocy, a także wskazują zachowania i postawy pożądane.
7. W przypadku naruszenia bezpieczeństwa w zakresie relacji między wychowankami, wychowanek zgłasza ten fakt wychowawcy, dyrektorowi lub innemu pracownikowi bursy, który natychmiast wdraża procedury zapewniające bezpieczeństwo. Działania podejmowane są również w przypadku stwierdzenia przez pracownika bursy podejrzenia krzywdzenia wychowanka.
8. W bursie promowane są zachowania ogólnie akceptowane, a w szczególności wyróżnia się wychowanka, który m. in.:
- 1) troszczy się o bezpieczeństwo swoje i innych,
 - 2) potrafi rozwiązywać problemy w sposób konstruktywny,
 - 3) jest asertywny,
 - 4) potrafi umiejętnie komunikować się z otoczeniem i współpracować,
 - 5) umie prosić o pomoc,
 - 6) potrafi dbać o potrzeby swoje i innych,
 - 7) potrafi nawiązywać poprawne relacje z innymi,
 - 8) przeciwstawia się wszelkim przejawom agresji i przemocy,
 - 9) odznacza się wysoką kulturą osobistą,
 - 10) kieruje się w życiu wartościami i zasadami moralnymi.

Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia wychowanka w bursie przez rówieśników.

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie wychowanka w bursie przez rówieśników lub krzywdzony wychowanek zgłasza problem wychowawcy.
2. Wychowawca przeprowadza dokładną rozmowę z osobą poszkodowaną oraz z wychowankiem oskarżonymi o krzywdzenie swojego kolegi lub koleżanki. Po przeprowadzeniu takich rozmów wychowawca powinien opracować plan pomocy dziecku- zarówno ofierze jak i sprawcy by wyeliminować zachowania niepożądane.
3. Szczególne przypadki krzywdzenia dzieci oraz rówieśników rozwiązywane są w oparciu o procedury zapewnienia bezpiecznego pobytu wychowanków w bursie.

4. Wychowanek może zgłosić fakt wystąpienia krzywdzenia, agresji lub przemocy każdemu pracownikowi bursy. Obowiązkiem pracownika jest podjęcie natychmiastowych działań w celu przerwania krzywdzenia, agresji lub stosowanej przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom zdarzenia. Postępowanie wyjaśniające prowadzone jest przez dyrektora bursy lub wicedyrektora, członków (co najmniej 2 osoby) Zespołu Wychowawczego i wychowawcę.
5. O udziale wychowanków w zajściu, uzyskanych wyjaśnieniach i podjętych przez bursę działaniach informowani są rodzice/opiekunowie prawni w możliwie najkrótszym czasie. Pokrzywdzony wychowanek otrzymuje wsparcie ze strony wychowawcy bursy, możliwe jest też wsparcie ze strony pedagoga, czy psychologa w szkole do której uczęszcza wychowanek.
6. Wszyscy pracownicy bursy świadomi są odpowiedzialności za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających wychowankowi i udzielenie mu wsparcia.
7. W przypadku, gdy wychowanek doświadczający krzywdzenia zgłasza ten fakt wychowawcy bursy to wychowawca zobowiązany jest przyjąć zgłoszenie od wychowanka i udokumentować przebieg rozmowy wraz z przytoczonymi cytatami w notatce służbowej. Następnie informuje dyrektora bursy, a w przypadku jego nieobecności, jego zastępcę, który powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów, pedagoga lub psychologa szkoły, do której uczęszcza wychowanek lub powiadamia Policję o zdarzeniu.
8. W przypadku, gdy wychowanek doświadczający krzywdzenia zgłasza to pracownikowi z administracji lub obsługi, to pracownik ten zobowiązany jest przekazać informację wychowawcy pełniącemu dyżur lub bezpośrednio dyrektorowi bursy lub jego zastępcy.
9. W przypadku, gdy zgłaszającym o zdarzeniu zagrażającym wychowankowi jest osoba trzecia (świadek przemocy) to każdy pracownik bursy zobowiązany jest przyjąć i udokumentować zgłoszenie i niezwłocznie przekazać informację dyrektorowi bursy, a w przypadku jego nieobecności, jego zastępcy.
10. W przypadku, gdy świadkiem zdarzenia zagrażającego wychowankowi jest wychowawca bursy, lub gdy wychowawca zaobserwował specyficzne symptomy świadczące o przemocy w zachowaniu dziecka lub zaobserwował specyficzne obrażenia ciała świadczące o krzywdzeniu dziecka, zapewnia dziecku szczególną opiekę i wsparcie i niezwłocznie kontaktuje się z rodzicem/prawnym opiekunem, a następnie natychmiast przekazuje informację dyrektorowi bursy, a w przypadku jego nieobecności, jego zastępcy.
11. Z przebiegów rozmów z rodzicami, prawnym opiekunem, pedagogiem szkolnym, policją dyrektor bursy lub wicedyrektor sporządza notatkę służbową.
12. W każdym przypadku dyrektor oraz wychowawcy bursy odpowiadają za otoczenie szczególną opieką i wsparciem poszkodowanego wychowanka.

Sposób dokumentowania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń krzywdzenia wychowanka i zasady przechowywania dokumentów.

1. Dyrektor Bursy zobowiązany jest prowadzić i przechowywać dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu.
2. Dokumentacja, o której mowa w pkt 1 powinna być przechowywana w oddzielnym segregatorze opisanej w następujący sposób „Dokumentacja ujawnionych incydentów lub zdarzeń w ramach Standardów Ochrony Wychowanków przed krzywdzeniem i przemocą, rok”, w której zakładane są zakładki imienne, tworzone w każdym indywidualnym przypadku ujawnienia lub zgłoszenia krzywdzenia.
3. Dokumentacja o której mowa w pkt 1 winna zawierać wszystkie dokumenty wytworzone zgodnie z procedurami określonymi w niniejszych Standardach Ochrony Wychowanków. Wszystkie

przechowywane dokumenty powinny być przechowywane w oryginałach z wyjątkiem tych dokumentów, których oryginały zostały przekazane do innych instytucji (np. zawiadomienie policji, zawiadomienie Sądu opiekuńczego, druk formularza Niebieska Karta A), w tych przypadkach w dokumentacji przechowywane są ich kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem.

4. Dokumentacja o której mowa w pkt 1 powinna być przechowywana w miejscu uniemożliwiającym jej zniszczenie, ale także łatwy dostęp instytucji uprawnionych do kontroli prawidłowości wdrażania i realizowania procedur.
5. Do przechowywania dokumentacji o której mowa w pkt 1 stosuje się zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji działalności wychowawczej i opiekuńczej określone w Bursie Szkolnictwa Ponadpodstawowego nr 1 w Krakowie.
6. Osoba podejmująca interwencję sporządza Kartę Interwencji która stanowi załącznik nr 4.
7. Wszystkie zgłoszone zdarzenia zagrażające małoletnim dokumentowane są w tzw. Rejestrze Zdarzeń- załącznik nr 5 dołączony do teczki opisanej w pkt 2.

Kraków, dnia 12.02.2024r.

Opracowano na podstawie Zarządzenia nr 3/2024 z dnia 12.02.2024r. w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony wychowanków przed krzywdzeniem.